

Talousarvioesitys 2024 (HE 41/2023)

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala
Osastopäällikkö Olli-Pekka Rantala
Yksikön johtaja Mikko Nygård
Yksikön johtaja Timo Kievari
Erityisasiantuntija Inka Näkkäläjärvi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriön pääluokka

- TAE 2024 yhteensä 3,58 miljardia euroa

Liikenteen ja viestinnän palvelut 835 M€

* TV- ja radiorahasto 594 M€
* Henkilöliikenteen ostot 102 M€

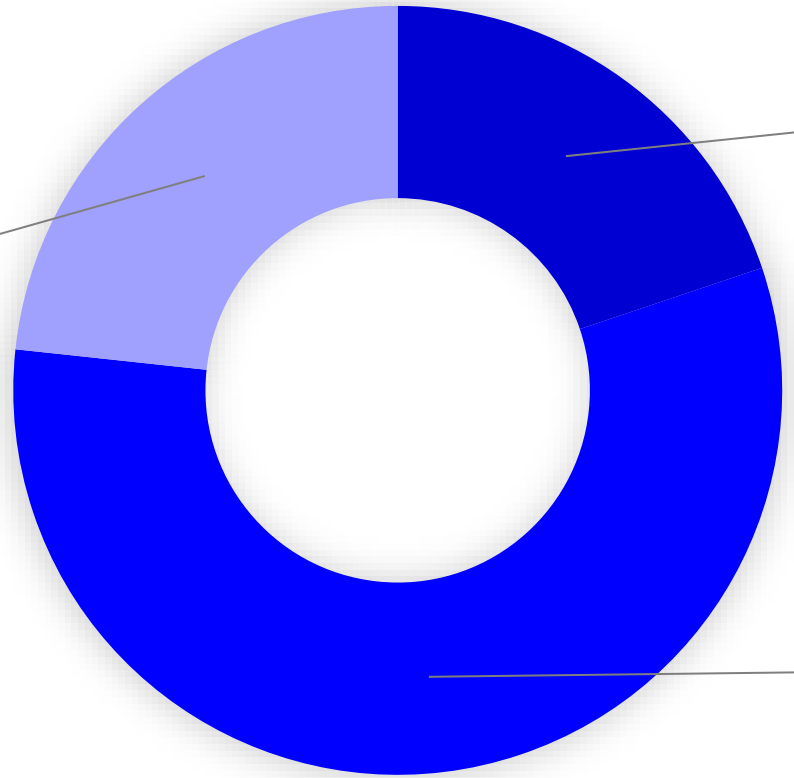

Hallinto ja toimialan yhteiset menot 711 M€

* Arvonlisäveromenot 471 M€

Liikenne- ja viestintäverkot 2 038 M€

* Perusväylänpito 1535 M€
* Väyläverkon kehittäminen 332 M€

Määrärahat luvuittain vuoden 2024 talousarviossa

1000 Euroa	TA 2023	TAE2024
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	658 232	711 014
10. Liikenne- ja viestintäverkot	1 924 683	2 038 313
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	829 503	834 753
LVM:n hallinnonala yhteensä	**3 412 418**	**3 584 080**

Liikenne- ja viestintäverkot

- Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoista valtaosa eli noin 1,535 miljardia euroa kohdennetaan ratojen, teiden ja vesiväylien perusväylänpitoon
- Perusväylänpitoon esitetään 250 miljoonan euron lisäystä teiden ja ratojen korjausvelan hallintaan
  - Lisäys on osa hallitusohjelman investointiohjelmaa, joka rahoitetaan pääosin omaisuuden myynneistä saatavilla tuloilla
- Väyläverkon kehittämishankkeille osoitetaan 332,1 miljoonaa euroa
  - Hallitus esittää kahdeksan uuden väylähankkeen aloittamista
- Valtionavustusten määräraha aiemmin alkaneisiin kuntien joukkoliikennehankkeisiin 19,9 milj. euroa
  - Aiemmin alkaneina kuntien joukkoliikennehankkeina jatkuvat Länsi-Helsingin raitiotiet (ml. Vihdintien pikaraitiotie), Tampereen raitiotien 2. vaihe ja Viikki-Malmi pikaraitiotie

Väylien korjausvelka

Mitä on korjausvelka?

- Korjausvelka muodostuu huonokuntoisen, korjaustarpeessa olevan väyläomaisuuden korjauskustannusten yhteenlasketusta summasta. Määritelmä perustuu vv. 2008–2009 tehtyyn kansainväliseen tutkimushankkeeseen. Koko väyläverkkoa (tiet, radat ja vesiväylät) kattavia korjausvelkalaskelmia on tehty vuosittain v. 2016 alkaen.
- Korjausvelka 1.1.2023 tilanteessa on esitetty alla olevassa taulukossa (milj. euroa, vuoden 2023 hintatasossa).

	Linjaosuudet	Taitorakenteet	Varusteet ja laitteet	Yhteensä
Tiet	1990	408	43	2441
Radat	1100	147	266	1513
Vesiväylät	8	10	17	35
YHTEENSÄ	3098	565	326	3989

- Korjausvelan muuttumiseen vaikuttaa kaksi komponenttia: huonokuntoisten väylien määrän muutos ja korjausten yksikkökustannusten muutos kustannustason muuttumisen myötä. Korjausvelka kasvaa nopeimmin nopeasti rappeutuvilla omaisuuserillä, kuten vilkasliikenteisten maanteiden päällysteet, jollei niiden korjauksiin kohdisteta riittävää rahoitusta.
- **Mitä on kunnossapito?**
- Kunnossapidolla varmistetaan liikenneverkon päivittäinen liikennöitävyys ja rakenteiden elinkaaren hallinta. Kunnossapito sisältää välttämättömät säännöllisesti tehtävät toimet, joilla väylät voidaan pitää käyttökelpoisina. Kunnossapito sisältää väylien hoidon ja korjaukset. Myös jäänmurto luokitellaan väylien hoitoon.
- Hoidolla ja jäänmurrolla varmistetaan liikenneverkon päivittäinen liikennöitävyys. Korjauksilla hallitaan väylien rakenteiden toimivuus koko niiden elinkaaren ajan. Korjaukset eivät lähtökohtaisesti muuta väylien liikenteellistä palvelutasoa, ellei se ole alentunut huonon kunnon vuoksi.
- Parantamishankkeiden myötä väyläinfran määrä lisääntyy ja saattaa monimutkaistua, mikä tulevaisuudessa lisää kunnossapidon kustannuksia. Kunnossapidon yhteydessä tehdään tarpeen vaatiessa pientä liikenteellisten olosuhteiden parantamista.

Väyläverkon uudet kehittämishankkeet (mom. 31.10.77)

- Uudet väyläverkon kehittämishankkeet:
  1) Vt 4 Leivonmäen pohjoispuoli Joutsa, valtuus 14 milj. euroa
  2) Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä Jyväskylä, valtuus 7 milj. euroa
  3) Vt 9 Lievestuoreen kohta, valtuus 30 milj. euroa
  4) Kt 68 Edsevö-Pietarsaari vaihe 3, valtuus 7,5 milj. euroa
  5) Tornio—Kolari -rataosan sähköistyksen suunnittelu, valtuus 7,5 milj. euroa
  6) Tampereen henkilöratapiha, valtuus 163 milj. euroa
  7) Savonrata Kouvola—Kuopio välin nopeuden ja kapasiteetin noston suunnittelu, valtuus 3 milj. euroa
  8) Suupohjan radan suunnittelu, valtuus 5 milj. euroa

Hallituksen liikenneinfrahankkeet

2023 toinen lisätalousarvioesitys

1. Oulu-Laurila -radan peruskorjaus
2. Kappelinsalmen ratasillan uusiminen, Mäntyluoto-Tahkoluoto, Pori
3. Vt 4 parantaminen Hirvas-Rovaniemi-Vikajärvi, suunnittelu
4. Vt 29 Tornionjoen ylittävän sillan peruskorjaus
5. Kt 82 parantaminen Kalliosalmen sillan kohdalla, Kemijärvi
6. Koverharin meriväylän syventäminen

2024 talousarvioesitys

7. Helsinki-Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. ja 3. vaiheen yhteensovitus
8. Tampereen henkilöratapiha
9. Tornio-Kolari sähköistäminen (alkaa suunnittelulla)
10. Kt 68 Edsevö-Pietarsaari
11. Vt 4 Leivonmäen pohjoispuolella
12. Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä
13. Vt 9 Lievestuoreen kohta
14. Savonrata Kouvola-Kuopio nopeuden ja kapasiteetin nosto (suunnittelu)
15. Suupohjan radan suunnittelu

Väylien korjausvelkaa vähennetään laajentamalla maanteiden päällystysohjelmaa. Pääpaino on kartalla sinisellä esitetyn keskivilkkaan tieverkon huonokuntoisilla osilla.

Budjettiriihen päätösten mukaan kiireellisesti edistettävät suunnittelukohteet

16. E18 Turun kehätie välillä Naantali-Raisio
17. Mt 180 välillä Kurkela–Kuusisto
18. Loviisan meriväylän syventäminen
19. Vt 5 Leppävirta–Kuopio
20. Liminka–Oulu kaksoisraide
21. Luumäki–Imatra 2. vaihe
22. Vt 8 Edsevö–Lepplax
23. Vt 8 Ytterjepon eritasoristeys
24. Vaasan meriväylän syventäminen
25. Vt 4 Vestonmäen kohdalla
26. Vt 4 Palokan kohdalla
27. Mt 642 Äänekosken silta
28. Rantaradan kehittämissuunnitelma välillä Kauklahti–Karjaa

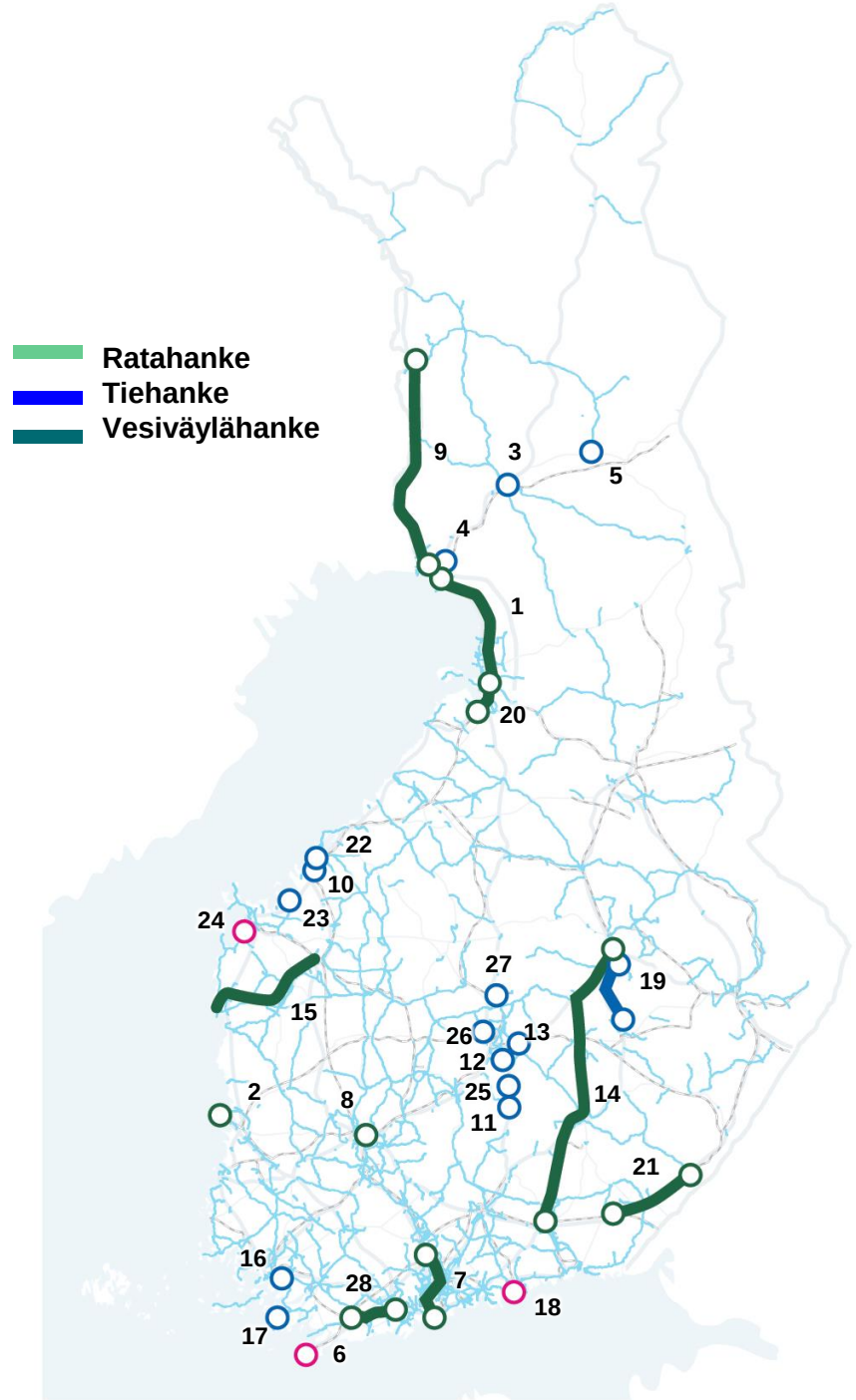

Liikenteen ja viestinnän palvelut

- Saariston yhteysaluspalveluihin 20,4 milj. euroa
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 89 milj. euroa
- Liikenteen ja viestinnän avustukset yhteensä 29,3 milj. euroa
- Julkisen henkilöliikenteen tuki yhteensä 102,4 milj. euroa
  - Lentoliikenteen ostot 16 milj. euroa, josta 15 milj. euroa määräaikaisen ostopalveluliikenteen jatkamiseen maakuntien lentoyhteyksien turvaamiseksi, vuonna 2021 käynnistynyt määräaikainen ostopalveluliikenne jatkuu Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemi-Tornion ja Kokkola-Pietarsaaren lentoasemien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välillä budjettiriihen linjausten mukaisesti. Savonlinnan ja Helsingin välisen yhteyden tukemiselle on varattu 1 milj. euroa
  - Hallitusohjelman mukaisesti momentilta vähennetään 13,3 milj. euroa ilmastoperusteisten toimenpiteiden tuesta
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 593,7 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen

Hallinnonalan virastot

- Hallinnonalan virastojen toimintamenoissa huomioitu mm. valtion sopimusratkaisussa sovitut palkkojen korotukset sivukuluineen
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin toimintamenoihin lisäyksiä uusiin viranomaistehtäviin, kyberturvallisuuteen sekä NATO-yhteistyöhön liittyen, yht. 5 milj. euroa
- Ilmatieteen laitoksen toimintamenoihin 1,4 milj. euroa kansainvälisten jäsenmaksujen noususta johtuen

Kiitos!

lvm.fi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ